

Waarde I.100.

1. an dunderš - of : dē tjukns nē ste.kfōg.əl zī.n - dam bēn zē bēnawt
2. mē kamēra.t iz dē blum: nat χe.ŋ g.i.tn
3. te.gənwo.rdēχ spm:zē ni a:rs mīē uf me mējīnēs
4. spitn iz ē.n lastēg. wærək
5. ɔp da sΧi-r kre.gəzē bēsχAmēld bru.ət
6. dē tāmērmān a.i ēn splē.ıntēr ē.n zēn vījēr
7. dē sΧi-r læktn zēn lāpn ɔf
8. m di fabrik ε-z nekš tē zī.ən
9. kumi:r kē.nt χ.ɔ.uw
10. | bē.s | χe.f ũ.nz is fi:r glē.zēm bir | glājis |
11. briŋ es twē kilo ke.izn | geen verkl. v. |
12. zē metēr vyvn dri flēsē win ytēzo.pm
13. i wō.u mē mijēŋ knāpəl slē.n
14. kē zēŋ gēwundē knī. ēzī.n | zēŋ kni.ē (enkel-voud) |
15. χastnē.vn wō.rd ir no.it χēvi:rt
16. ik bēm bli.ē dak ni mitēr me.ēg.ē.m bēn
17. ik æ ik ət ni ēdē.n o.r.ər
18. winjē.it ēdē.n - dēn di.ŋ: ditē kōmt
19. ŋkōpēspmē - 'kōpēspmētn - ryg.əs.u.ət
20. ēm pētē - ē māsē (vrouwenkapsel) - ēŋ klakē van ēm pētē (= klep v. d. pet) - bēnōawt (op den adem) - wērvērt - wē.ē.jē - spo.kēbru.ət - ən ε.g.ē (groeit) - ən tynt-jē (in hard materiaal) - ēm pyt - ən yrl
21. di kē.rļ - of : vāent mē.ktn di.ēlē wērlt atfēχtn
22. ik sōjz embetjē krē.ltjēs ajē gē.vn
23. ŋjēlānt lēt fe. auwē sχe.pēn afbre.kn
24. ijē.i fazēle.vēn iz ēm be.tē g.ət
25. g.ē. mīs twiē briē sti.ēŋ: - bri:ər - dē bri.ēstē
26. da stambe.lta stē.tē nīmī.ē
27. di mān a.jēn le.vēn az ēŋ grō.āttn i.ər
28. lysifār (zeldzaam) - of : dēn dyvəl - of : dē satan iz m dēn e.məl ni ēble.vēn
29. dē sΧo.r.lg.yšt bēm bi - of : mi dē mīrēstēr nē dē zī.ēwest
30. ika.n tōχ ni kōmē vu.aklē:r bēn
31. dē bē.stn drīŋkj g.ē:rn līzē.tslubēr
32. i kani g.ēm wærəkŋ - ija.i pin i zēŋ ke.lē
33. zē.t enz ē ste.l m di.m bē.mēs
34. ni.ē - me ke.gļs.pe.ln zē no.āt me
35. he.i - of : hē.i kējē a twikēr ərō.pm - | ceyla - of : cē.yša = vulək = volle! |
36. di pē:r iz ni ripē - dē zītnōg wītē nēt.rj.iz m
37. zē bēnētlānt - of : zē bēm wēχ nē tlānt
38. zē.iji.ēstē bu.l - of : zē.iji.ēsēn sēntn an dē kā.nt zēlōpē mē.kn
39. izat no.āt fa.rē briŋŋ
40. zēz dēn zēlt fan dēr mēlākwit
41. dē mān mū stē.n vu. zē vrōuwē
42. m dē sχældē (Schelde hier : zi.ē) zwāmēn is χēva.rlək
43. ijēz ũntstrānt umā.tn stērək is
44. uōš - of : wāldēr mun dēn i.ēn: zēlt æ.n - ən jāldēr dn ā.ndērn zēlt
45. a.lpta bē.d iz ɔplīχ.tn
46. ũ.nzē mēslār isuē vāt az ē wærəkŋ - of : azēŋ kō (= varken)
47. zāndēr um ēwāt win atfa.rstē sprīŋ: ka.n
48. dēm bo.r.mkwē.kēr za dēm bo.r.m mtn
49. du iēstfē.nstēr (buitenblinden) - of : iēstrē.m iēs tu.
50. dē kærəkē ly.d up
51. ē spra.ji - pyjēnistn - wērspri.ən (bv. zaad goed opengooien) - mēspri.ən (mest —) ytbra.jm - klē:r mē.kn
52. zā.itēr a.r uf lē.tn knīpm
53. zē vā.dēr ε.r.itn zēz jē.r sΧo.lē lē.r.itn g.ē.r.n
54. ik æ.ən uvē.ē.jn um zu lē.tē lanz dat wē.tēr tē lu.ōpēn
55. vē.lē wē.zn zī.jē ni fe.l m dē.zē kun'trē.jē
56. æ.rdē pōtn bēni fe. wē.r.t. | kō.lē pōtn 1. brūine aarden 2. grijze met blauwe versiering |
57. do.vmpē.lē stē.d m dēn æ:rt
58. mē.ər.t ist nōχ tē kō.ut um tē ka.sēln (kinderspel)
59. di kē.sē gē.fđ ən æ.ldēr līχt e.
60. i trōkj da pē.rd ā.n zēn stē.r.t
61. tun m din tit kwā.mē - of : kwē.mē jāldēr ir i.dēr ja:r nē dē krysemart (= kermis van Kruijningen)
62. dēn do.mnī zē.i a g.ət fulmē.kt is
63. jē zāχ mē wē mē. jē zē.i nekš te.g.ē mē
64. dē zwālēmpjtjisan g.ɔ.uw vrōmkum:
65. g.ē.jē vandē.g.ē ni kō.ərtn
66. ē.tn zōk χra.χ kē.ēs
67. zē mō.tēr is kēpōt - i zit fērstēlt (wagen)
68. tē.r.ijēn wārēmē dāχēwest - ənūst ŋzāχtn ε.əvnt
69. dat jūŋkjē lōpt ɔp sēm blu.ōtē vu.tn
70. dē iz nsΧo.rē m dē ka.nē
71. ik wō.u atē pōst ēm bri.f brūχt
72. kē pin a mēn artē
73. ka mē gm dwasē mē.nsn umg.ē.ən
74. m tne.ēsχuf - of : vo.sχōf spanēmē tpār.t fo. dē ni.wē ka.rī | Er is een vóór- en een ná-schof, zoowel vóór als na den middag; een werkdag wordt namelijk ingedeeld als volgt: 6 u. - 8 u. 30; 9 u. - 11 u. 30; 13 u. 30 - 15 u. 30; 16 u. - 18 u. 30 |
75. kēmbet-jē kō.ēsē a vā vu.dē mī.rēχ
76. dē zō.nē van dē kō.nēk a.ijōk sulda.t ēwist
77. (hier geen schutters) - wē.t.jē g.i gim bo.gēmē.kēr wō.n:
78. di ro.zn ē lanē do.rns
79. kχalu.r.əvēr gim wo:rt - of : nekš fan
80. tkē.ātjē waz do.ət fu asēt kūndn do.rōpm
81. zēn u.ərŋ lo.r.pn yt ən zēn o.r.gn lo.r.pm
82. dat mēŋi van dēr iz mi ēm bēnē(t)χjē nē. tbus brē.m g.ēn trūkŋ
83. dīz ē spōrt yti ladēr
84. i zētn ēŋ ke.l ɔp az ē wærəkŋ
85. da fulək suχt nīks as χē.lt ən rīkdum
86. dēr munt iz dro.g.ē van dēn dōst
87. di wēχti lo.r.krōm - tīz um | di wēχt |
88. ikōχt fu. dēŋ klā.m: ən trōmēltji
89. dē bōk is χēstīkt m ēŋ kōstē | slī'ŋ |
90. tfēŋjē was kōrt ēŋ gū.t
91. m dē ku.ltē ist lākēr - dē sχē. - 1. schaduw - 2. schade
92. ē sχātēr mū χū.t kan: mīkj
93. zuk is nē mēn ū:t

94. ik wet ni wæ.rakn zukrj mu-t
 95. əŋ kû.lə kær.ldər is Xu.t fu ŋbi:r
 96. ik mōst əsəblû.driŋkn um stærekər tē wordn
 97. ik mu iəsful.ər ī sta.l briŋn
 98. məm brû:r waz mu.ə
 99. də mæləkbu:r mēkt əŋ gru.stə rū.ntə
 100. di kærəmæ-lək iz dm æ zy:r - sti:rtŋ dər mē vrəm
 101. wə zəwə di pɪt m ən y.rə kAN: vuln
 102. tɪz əm pərsifji - siky:r - 1. *persoon*, 2. *v. een werk*
 103. i kum no.it Ximənyt-jə tē lē.tə
 104. m ita.ljə bəndər bærəgə di vir spi:ən
 105. dArəfji dē əp da.əw̄.
 106. tē bo.m æ.nzən stik fan dē brag.ə əvæ:rn
 107. jə mō ū.s kAχəltji is kəmə kō:rn
 108. is fan lə.vn əkumə mijəŋ gu.jə bu.zə klæ.yt
 109. di dər is fam bō.knə.ut əmēkt
 110. əŋ g.ətrə.ud wyf mu.r Xu.t kō.n:ə.ji
 111. kær ir g.əʒ əza.it mō twas Xrj gu.t sɛ:ət
 112. dē brə.uwər zɛ.i dat nɔχ tē di.r iz um tē ba.uw̄
 113. bakə - iχ bakə - jə bakt - i bakt - baʔŋ zɛ:ləf - u.ŭz bakŋ - iχ bakŋ - jə bakŋ - i bakŋ - u.ŭz bakŋ - wæ.n əbakŋ
 114. bi.ən - iχ bi. - jə bit - i bit - wə bi.n - bi.n uŭs - iχ bo. - kær əbo.n - bo.n zaldər ək
 115. tɪz əŋ klɛ.intjə mæ ə fɛ.in | ə fint-xi, *voor een kind bv. : teer en klein | Wat de diminut. betreft, cf. gebruik van verkleinvormen voor sommige eigennamen, voor andere niet : bv. jantjə brɛ.m - jantjə smət - ybətjə bo.m - daaren-legen : jān sXri.əl*
 116. jə kōn ir a.jrs krig.ən əp dē mar.t.
 117. ijɛ. əza.it - at.n 'o.vər mē diŋkn za
 118. dē mɛ.r.it sɛ.r.ijatn g.əlɪk a.
 119. dē wazə vyf prizn
 120. undər di.n ɛ.ik lɪgə ve. ɛ.ikəls
 121. twɛ.tər za g.ə.ŋ kō.kŋ - t kō.kta
 122. tXəʒ iz nɔχrū.n tɪz nuχ ma paz əmu.it
 123. majənæ.zə (*onbekend*) dat mæ.kn zə mi dən do.rn van ən ɛ.r.i
 124. da bo.r.mptji za dē mu.jləkə.n: gru.jīn
 125. dē pastər.r - of : dən do.mni ɛ.r.i gujə win
 126. uŭ.nz a.ut yz iz əfəbrū.nt
 127. dē mælək spœ.yt ytæ.ldər van dē kujə - of : luəp ytə spɛ.nə | ə.ldərvlə.s |
 128. i lyt - dē kōstər lyt | əŋ kryz - kryzn |
 129. dē bo.r.mə van dē krywɛ.g.əəm byg.ə van dē vɾAχt
 130. dē twɛ dœ.tsərs kwam nē bytn
 131. zəŋ: bŭ.nt əm blæ.w g.əslo.ğ.n
 132. dē sɔ.r.us iz əmbət.j.i flə.uw
 133. dē snr.əw lɪg di.kə
 134. tɪz a kwe.tnijulā.ŋ - of : tɪz ən i.əwə lɛ.n (d)akXji əzi.n ɛ.r.i
 135. ni.wpu.ər.t. wər ən i.ələ ni.wə stat
 136. du.n - iχ du.ət - jə dutət - i dutət - uŭ.z du.nət - jaldər du.nət - zaldər du.nət - iχ de.jit - jə de.jit - i de.jit - uŭ.z - of : waldər - of : wə de.intət - jaldər de.intət - zə de.intət - de.jikdat - de.tnt(ət) mæ.r - de.jin zət mæ.r
 137. do.r.pn - do.r.əpkli.ət - do.r.əpbækŋ - dē soldā.tn
 138. dɔsn - i dɔst - i dɔsən - ijɛ.r.ijədə.sŋ
 139. bɪŋ: - iχ bɪn' - j.i bmt' - i bmt' - uŭ.z bɪŋ: - jaldər bɪŋ: - zə bɪŋ: - bmti - of : bmtn - buntn - iχ ə əbun:
 140. *Locale landmaten : ə mæt = 39 a. 24 ca. = 30 rū.rn - blo.əs Xəmæt - əm bāndər (zeldzaam) = Ha.*
 141. *Waternamen : dē wæ.rt.sə vliit (van Gawege naar Luchtenburg) - dē we.əl (vierkant gat v. e. doorbraak) - wɛ.tərgaŋ (watergangen) - da.uwə - of : dē ni.əwə la.idigə = watergang bij het slyd (sluis) - ən dAləf (kleinere scheiding) - midəldAləf(t)j.ɪs = kleine slooten op een stuk land voor afwatering*

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is wæ.rdə

De inwoners heeten wæ.rnərs

Hun bijnaam is wæ.rsəm blumpap

Aantal inwoners op 31-12-30 : 995.

Voornaamste gezindten : Ned. Herv. : 615 ; Geref. kerken : 29.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn ta.wə'darp - twæXji - dē sləbɛstrɛ.tə - tsā.nwæXtjɪ - dən əp'ræl - dē kærək-wæX - tɔdArəp

Er bestaan geen locale verschillen.

De bevolking leeft van landbouw en bestaat uit boeren en landarbeiders. Er is klein grondbezit.

Enkele van elders ingekomen intellectueelen spreken beschaafd Nederlandsch ; de inheemsche bevolking spreekt alleen dialect.

Zegslieden. 1. Weel, M. van ; 67 j. ; hier geboren ; fruitkweeker, oud-hoofd der school ; heeft steeds hier verbleven, behalve in zijn 4 kweekschooljaren ; V. van Kruiningen, M. van Oostdijk (Krabbendijke) ; spreekt doorgaans zijn dialect.

2. Weel, Maria-Adriana van ; 33 j. ; hier geboren ; zonder beroep ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. van hier ; spreekt steeds haar dialect.

3. Schrier, J. ; 71 j. ; geboren te 's-Gravenpolder ; rustend landbouwer ; woont van zijn 6^e jaar af hier ; V. van hier, M. van Baarland ; spreekt steeds zijn dialect.